

Kyrkorna du inte ska missa i Stockholm

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Katarina kyrka

Högbergsgatan, *öppen 11–17, sö fr 8.30, (T) Medborgarplatsen* – Stockholms i dag mest besökta gudstjänstkyrka. Lågkyrklig, modern Katarinamässa sö kl. 11. Ambitiös musik med yta mot populärmusik. Sommarkafé må–fre 10–15. **Historia & arkitektur (H&A):** barockkyrka från 1695, fransk arkitekt, kyrkan brandskadad 1990.

Sofia kyrka

Skånegatan, *öppen 11–17, buss 2/3* – Vackraste kyrkmiljön i Sthlm, röda kyrkstugor, park med stadsutsikt. Mässa sö kl. 11, morgonbön flera vard kl. 7 el 8. Många sommarrestauranger vid Skånegatan. **Historia:** invigd 1918 av en förening för själavård som samlade pengar för bygget i grannskapet, gavs till Svenska kyrkan 1972.

Allhelgonakyrkan

Allhelgonagatan, *öppen on 13–19, sö 17–20, (T) Skanstull* – Enkel träkyrka med fin interiör enligt 1700-talet på landet. Sinnesrogudstjärnen född här. Allhelgonamässa sö kl. 18; varva ner här efter dagen. **Historia:** Kyrkan byggd 1918 av en förening för själavård som samlade pengar för bygget i grannskapet, gavs till Svenska kyrkan 1972.

Maria Magdalena kyrka

Hornsgatan, *öppen 11–17, to till 19.30, (T) Slussen* – En gammal plats för tillbedjan i Sthlm. Mässa ti 12, on 19, sö 11. Aktiv ung gospelkör. Skaldegravar: Evert Taube, Werner Aspenström, Kristina Lugn. **H&A:** Gravkapell tillägnat Maria från Magdala här på Söderhöjden redan på 1350-talet. Orgeln och orgelfasaden i rokokounika.

Storkyrkan

Gamla stan, *öppen 9.30–17, inträde 85 kr, buss 2* – Stockholms maffiga domkyrka intill slottet. Lunchbön vard kl. 12, förbönsmässa lö 11, mässa sö 11. **H&A:** Här gifter svenska kungar och drottningar sig. St Görankonstverket fr 1480-talet ett av Nordens främsta. I maj 2023 firades restaureringen där kyrkan fick sin ursprungliga rosa färg från 1743.

Riddarholmskyrkan

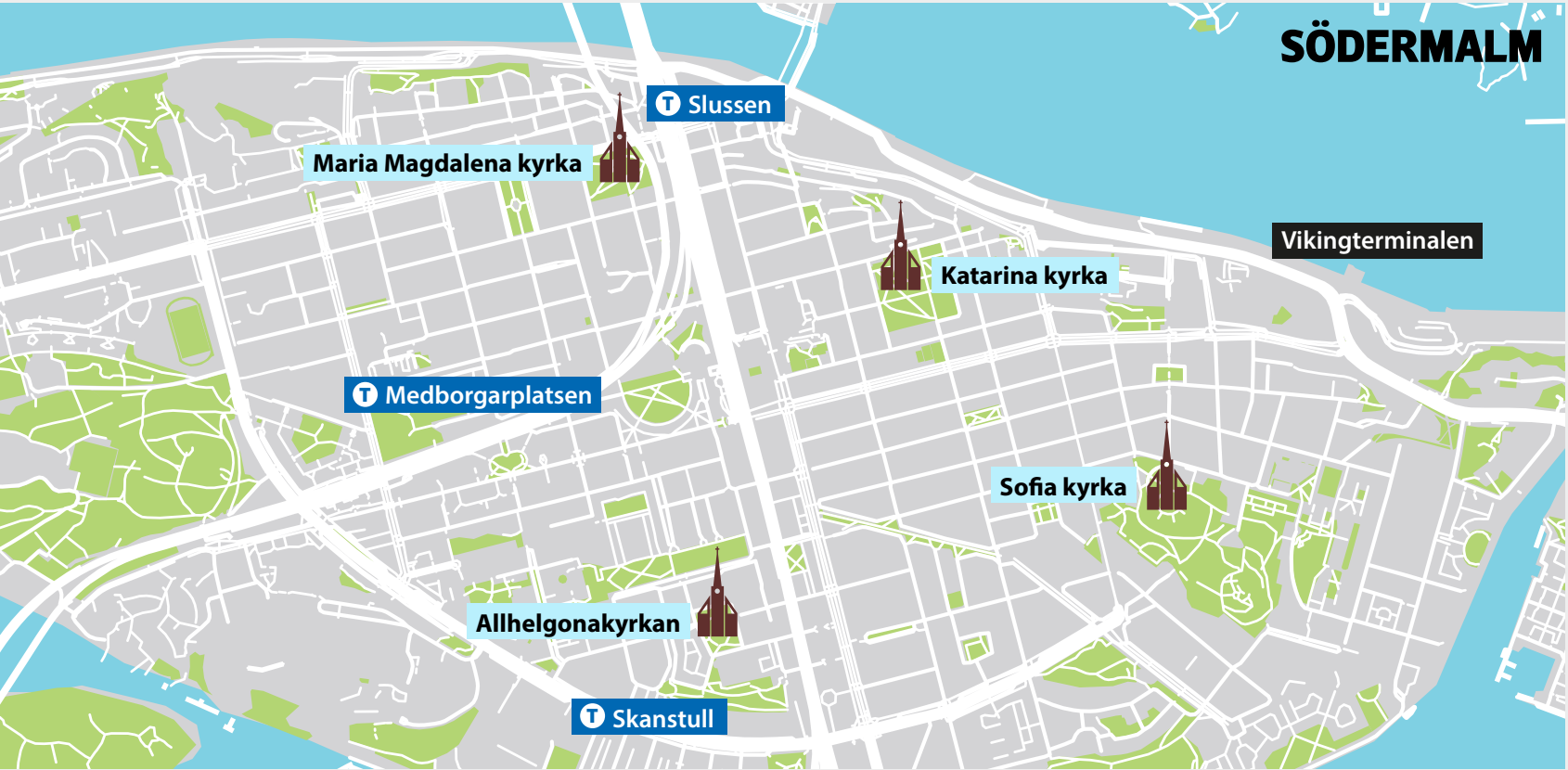
Gamla stan, *öppen 10–17, inträde 60 kr, kan kombineras med slottet, (T) Gamla stan*. – En grav- och minneskyrka utan församlingsverksamhet, ägs av hovet. Här ligger bl.a Gustav II Adolf, Gustav III och V begravda.

Finska kyrkan

Slottsbacken, *buss 2*. – Sthlms finländare har gudstjänster intill Slottet. Mässa sö 11, tredje sö i månaden på svenska **H&A:** Finnarna i Sthlm gick fram till 1700-talet i grannkyrkor, men fick 1725 en egen kyrka i kungens f.d. boll- och teaterhus. Tidigare finska kyrkoherdar i Sthlm bl.a. Juhani Rekola, Virva Nyback.

S:ta Gertruds kyrka (Tyska kyrkan)

Tyska brinken, *öppen fre–sö 11–15, (T) Gamla stan*. – Vassaste kyrkspiran i Gamla stan. Tyska köpmän i Sthlm hade sedan 1300-talet S:ta Gertruds gille här. Det konfiskerades vid reformationen av kungen och gillestugan gjordes från 1580-talet framåt om till kyrka, tidvis också för stadens finnar.

Kungsholms kyrka

Hantverkargatan, *öppen må–fre 11–18, lö 12–16, sö 10–16, (T) Rådhuset, buss 3* – En lite sparsammare 1600-talskyrka strax ovanför Stadshuset med dess Nobelfestsal. Mässa sö 11 (inte varje sö). Kortmässor ti 12, on 18, to 8.30. **H&A:** Invigd 1688, Fredric Westins altartavla *Jesu uppståndelse* (1828) har kopierats för flera kyrkor.

S:ta Clara kyrka

Klarabergsgatan, *öppen vard 8–17, lö 11–15, 17.30–19, sö 10–17, (T) Centralen*. – Kyrka med legendarisk diakoni, mycket aktivitet hela veckan. Sö 11 högmässa/lovsångsmässa. **H&A:** Byggd 1590 på medeltida nunneklosters plats. Spiran på 116 m från 1886, Nordens nästhögsta. Församlingen en EFS-väckelseförsamling sedan 2009.

Hedvig Eleonorakyrkan

Östermalmstorg, *öppen 11–18, (T) Östermalmstorg, buss 54* – Här sjunger kyrkokören Avicii och Metallica. Klassad som Östermalms kulturinstitution. Mässa sö 11, lunchmässa to 12.15, Eleonora-sinnesromässor, HedvigPuls (musik), sommarkafé. **H&A:** Invigd 1737, tillägnad Karl X:s tyska drottning. Urspr tänkt som svenska flottans kyrka.

S:ta Eugenia kyrka

Kungsträdgården, *(T) Kungsträdgården, spårvagn 7, buss 2* – Litet katolskt, starkt mångnationellt kyrkcenter inbyggt i 1800-tals bostadspalats i city. Flera dagliga katolska mässor, färre lö. Prästerna är jesuiter. Bokhandel, kafé må–fre 8–16, lö–sö 10–17, **H&A:** Huset byggt 1887 med herrhutarkapital, katolikerna flyttade in 1982.

NORRMALM-VASASTAN

Seglora kyrka

Skansen, *öppen 10–18, spårvagn 7, med inträdet till övriga Skansen* – Liten och gemytligt trång museikyrka utan församlingsverksamhet, öppen för vigslar och konserter. Kyrkan ägs av Nordiska museet/Skansen. **H&A:** Byggd 1719 på landet öster om Göteborg, flyttad till Skansen 1918 när församlingen byggde en moderna-re stenkyrka.

Adolf Fredriks kyrka

Sveavägen, *brokiga öppettider, säkrast 14–16.30, (T) Hötorget* – ”Den vita kyrkan”, där psalmboksfadern J O Wallin var kyrkoherde. Och nej, musikskolan i Sthlm med samma namn är inte relaterad till kyrkan. **H&A:** Filosofen René Descartes dog i Sverige som mattelärare till drottning Kristina, och låg begravnen här 1650–66.

Immanuelskyrkan

Birger Jarlsgatan, *(T) Rådmansgatan, buss 2* – Här verkar fusionerade Eumenia-frikyrkan, enkel men imponerande kyrkinteriör. Gudstjänst på tre språk sö kl. 11. Driver hotell i fastigheten och vård- och studentboenden på stan. **H&A:** Byggd 1974, i det nya kyrkosamfundet gick Missionskyrkan, baptister och metodister samman 2011.

Engelbrektskyrkan

Karlavägen, *öppet ti–sö 11–16, (T) Tekniska högskolan* – Jugend, nästan art deco i fantasifullt klocktorn. Legendäriska Nils Bolanders kyrka. Mässa i sommar udda v sö kl. 11, sommarkafé må–on. **H&A:** Invigd 1914, efter stor inflyttarboom på Östermalm. Arkitekten Lars Wahlman ville att hans byggnad skulle symbolisera Bergspredikan.

Gustaf Vasa kyrka

Odenplan, *öppen må–to 11–18, fr–sö 11–15, (T) Odenplan, buss 2* – Sthlms största kyrka, nära fina Stadsbiblioteket. Centrum för 1960-talets gudstjänstförnyelse; gitarvisa, jazzmässor. **H&A:** Invigd 1906 som kyrka för Vasastans växande fabriksarbetarkvarter. Italiensk nybarock, inspirerad av Peterskyrkan i Rom.

UTANFÖR CENTRUM – Bromma kyrka (10 km), en av Sthlms äldsta byggnader, populär förrättningskyrka. Tillsammans med Botkyrka och Solna kyrkor traktens äldsta rundkyrkor med anor från 1100-talet. – **Uppenbarelskyrkan i Saltsjöbaden** (18 km), finanssläkten Wallenbergs skapelse och gravmonument från 1913, påkostad i närapå bysantinsk stil med teologiskt idéprogram av Nathan Söderblom (senare ärkebiskop), skulpturer av bl.a. Carl Milles.